



Brüssel, 29.10.2013
COM(2013) 744 final

2013/0358 (NLE)

Ettepanek:

NÕUKOGU OTSUS

**Euroopa Liidu ja Aserbaidžaani Vabariigi vahelise
riigis ebaseaduslikult elavate isikute tagasivõtulepingu sõlmimise kohta**

SELETUSKIRI

I. POLIITILINE JA ÕIGUSLIK RAAMISTIK

EL ja Aserbaidžaan on leppinud kokku edendada ELi-Aserbaidžaaani suhteid idapartnerluse raames nii sügavuti kui ka laiuti. Selles kontekstis on EL tunnustanud inimestevaheliste kontaktide soodustamise olulisust. 2009. aasta mais Prahhas toimunud idapartnerluse tippkohtumisel kinnitas EL veel kord oma poliitilist toetust viisavabaduse kehtestamisele turvalises keskkonnas ja liikuvuse edendamisele, sõlmides viisalihtsustus- ja tagasivõtulepingud idapartnerluse riikidega. Kooskõlas ühise lähenemisviisiga ELi viisalihtsustuspoliitikale leppisid liikmesriigid 2005. aasta detsembris alaliste esindajate komitee tasandil kokku, et viisalihtsustuslepinguid ei sõlmita ilma tagasivõtulepingu sõlmimiseta.

19. detsembril 2011 volitas nõukogu komisjoni ametlikult alustama läbirääkimisi Euroopa Liidu ja Aserbaidžaaani vahelise tagasivõtulepingu üle.

Komisjon edastas teksti eelnõu Aserbaidžaaani ametiasutustele 2012. aasta veebruaris ning seejärel toimus esimene ametlik läbirääkimiste voor 1.–2. märtsil 2012 Bakuus. Seejärel peeti veel kolm ametlikku läbirääkimistevoor, neist viimane 12.–13. märtsil 2013 Brüsselis. Kokkulepitud tekst parafeeriti seejärel 29. juulil 2013. aastal Brüsselis.

Liikmesriike teavitati ja nendega konsulteeriti korrapäraselt tagasivõtmist käsitlevate läbirääkimiste kõikidel (nii mitteametlikel kui ka ametlikel) etappidel.

Euroopa Liidu poolt on lepingu õiguslik alus Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 79 lõige 3 koostoimes artikliga 218.

Lisatud ettepanek Nõukogu otsustab kvalifitseeritud häälteenamusega. Vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 218 lõike 6 punktile a on lepingu sõlmimiseks vaja Euroopa Parlamendi nõusolekut.

Lepingu sõlmimist käsitleva otsuse ettepanekus on esitatud lepingu praktiliseks kohaldamiseks vajalik sisekord. Selles on eelkõige sätestatud, et lepingu artikli 19 alusel moodustatud tagasivõtu ühiskomitees esindab Euroopa Liitu komisjon, keda abistavad liikmesriikide eksperdid. Artikli 19 lõike 5 kohaselt võtab tagasivõtmise komitee vastu oma töökorra. Nii nagu seda on seni tehtud muude liidu sõlmitud tagasivõtulepingute puhul, esitab komisjon liidu seisukoha selles küsimuses pärast nõupidamist nõukogu määratud erikomiteega. Muude ühiskomitee tehtavate otsuste kohta võtab liit seisukoha kooskõlas aluslepingu kohaldatavate sätetega.

II. LÄBIRÄÄKIMISTE TULEMUS

Komisjon on seisukohal, et nõukogu läbirääkimisjuhistega seatud eesmärgid on saavutatud ja tagasivõtulepingu eelnõu on liidule vastuvõetav.

Lepingu eelnõu lõpliku sisu võib kokku võtta järgmiselt.

- Lepingul on 8 osa kokku 25 artikliga. Lepingul on ka 8 lisa, mis on lepingu lahutamatud osad, ja 6 ühisdeklaratsiooni.

- Leping sisaldab avapunkti, milles kinnitatakse veelkord, et lepingu kohaldamisel tagatakse kinnipidamine inimõigustest ning taotluse esitanud või taotluse saanud riigi kohustustest, mis tulenevad nende suhtes kohaldatavatest rahvusvahelistest õigusaktidest ning milles kinnitatakse taas, et taotluse saanud riik tagab eelkõige oma territooriumile tagasivõetud isikute õiguste kaitse kooskõlas nimetatud rahvusvaheliste õigusaktidega. Samas punktis kinnitatakse, et taotluse esitanud riik peaks eelistama sunniviisilisele tagasisaatmisele vabatahtlikku tagasipöördumist.
- Lepingus (artiklid 3–6) sätestatud tagasivõtukohustused on täielikult vastastikused ja hõlmavad nii oma riigi kodanikke (artiklid 3 ja 5) kui ka kolmandate riikide kodanikke ja kodakondsuseta isikuid (artiklid 4 ja 6).
- Oma riigi kodanike tagasivõtmise kohustus kehtib ka riigi endiste kodanike suhtes, kes on kõnealuse riigi kodakondsusest loobunud, kuid ei ole saanud teise riigi kodakondsust.
- Oma kodanike tagasivõtukohustus hõlmab ka perekonnaliikmeid (st abikaasad ja alaealised vallalised lapsed), kellel endal ei ole elamisõigust taotluse esitanud riigis, olenemata nende kodakondsusest.
- Kolmanda riigi kodanike ja kodakondsuseta isikute tagasivõtukohustuse (artiklid 4 ja 6) suhtes kehtivad järgmised eeltingimused: a) asjaomasel isikul on või oli tagasivõtutaotluse esitamise ajal kehtiv, taotluse saanud riigi väljaantud viisa või elamisluba või b) asjaomane isik sisenes ebaseaduslikult ja otse taotluse esitanud riigi territooriumile pärast taotluse saanud riigi territooriumil viibimist või selle läbimist. Nimetatud kohustus ei kehti isikute kohta, kes läbivad riiki transiitreisijana lennujaama kaudu ega isikute kohta, kellele on võimaldatud viisavaba sissepääs liikmesriigi territooriumile.
- Nii oma kodanike puhul, kui kindlaksmääratud ooteaeg on aegunud, kui ka kolmandate riikide kodanike või kodakondsuseta isikute puhul nõustub Aserbaidžaan ELi ühtse vormi kohaste reisidokumentide kasutamiseга nende isikute väljasaatmiseks (artikli 3 lõige 5 ja artikli 4 lõige 3). Aserbaidžaan Vabariigi samaväärne ühtse vormi kohane dokument on esitatud lisas 8.
- Lepingu III jaos (artiklid 7–13 koostoimes lisaga 1–5) on esitatud tagasivõtumenetluse tehnilised sätted (tagasivõtutaotlus, tõendid, tähtajad, üleandmise kord ja transpordiliigid) ning artiklis 13 on sätestatud eksikombel tagasivõtmine. Menetlus on paindlikum, kuna tagasivõtumenetlust ei tule rakendada, kui tagasivõetaval isikul on kehtiv reisidokument (artikli 7 lõige 2).
- Artikli 7 lõikes 3 on sätestatud niinimetatud kiirmenetlus, milles lepiti kokku nende isikute suhtes, kes on kinni peetud kuni 15 kilomeetri laiusel alal liikmesriikide ja Aserbaidžaan meresadamate (koos tolliterritooriumitega) ja rahvusvaheliste lennujaamade ümber. Kui tavamenetluse puhul on vastamise tähtaeg 15 kalendripäeva, siis kiirmenetluse puhul tuleb tagasivõtutaotlused esitada 2 päeva jooksul ja neile vastata 2 tööpäeva jooksul (artikli 11 lõige 2).
- Lepingus on transiiti käsitlev jagu (artiklid 14 ja 15 koostoimes lisaga 6).

- Artiklites 16, 17 ja 18 on sätestatud vajalikud eeskirjad kulude ja andmekaitse kohta ning esitatakse lepingu seos muude rahvusvaheliste kohustustega.
- Artiklis 19 sätestatakse tagasivõtmise ühiskomitee liikmete määramine ning ühiskomitee ülesanded ja pädevus.
- Artikliga 20, millega võimaldatakse sõlmida Aserbaidžaaani ning konkreetsete liikmesriikide vahel kahepoolsed rakendusprotokollid, aidatakse kaasa lepingu rakendamisele. Kahepoolsete rakendusprotokollide ja käesoleva lepingu seost on selgitatud artiklis 21.
- Lõppsätetes (artiklid 22–25) käsitletakse lepingu jõustumist, selle kehtivust, võimalike muudatuste tegemist, peatamist, lõpetamist ja lepingu lisade õiguslikku seisundit.
- Taani eriseisundit käsitletakse preambulis, artikli 1 punktis c, artikli 22 lõikes 2 ja asjaomases ühisdeklaratsioonis. Arvestatud on Islandi, Norra, Šveitsi ja Liechtensteini tihedat seost Schengeni *acquis*’ rakendamise, kohaldamise ja edasiarendamisega ning seda on kajastatud asjaomastes lepingule lisatud ühisdeklaratsioonides.

III. JÄRELDUSED

Eespool nimetatut silmas pidades soovitab komisjon nõukogul

- kiita lisatud Euroopa Liidu ja Aserbaidžaaani vaheline riigis ebaseaduslikult elavate isikute tagasivõtuleping heaks pärast Euroopa Parlamendilt nõusoleku saamist.

2013/0358 (NLE)

Ettepanek:

NÕUKOGU OTSUS

Euroopa Liidu ja Aserbaidžaaani Vabariigi vahelise riigis ebaseaduslikult elavate isikute tagasivõtulepingu sõlmimise kohta

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu lepingut,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikli 79 lõiget 3 koostoimes artikli 218 lõike 6 punktiga a,

võttes arvesse komisjoni ettepanekut,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi nõusolekut¹,

¹ ELT C, lk .

ning arvestades järgmist:

1) Vastavalt nõukogu [kuupäev] otsusele XXXX/XXX¹kirjutab komisjon [kuupäev] alla Euroopa Liidu ja Aserbaidžani Vabariigi vahelisele riigis ebaseaduslikult elavate isikute tagasivõtulepingule, tingimusel et leping hiljem sõlmitakse.

2) Leping tuleks sõlmida.

3) Lepinguga luuakse tagasivõtmise ühiskomitee, kes võib võtta vastu oma töökorra. Sellisel juhul on asjakohane näha ette liidu seisukoha esitamiseks lihtsustatud kord.

4) Euroopa Liidu lepingule ja Euroopa Liidu toimimise lepingule lisatud Ühendkuningriigi ja Iirimaa seisukohta käsitleva protokolliga artikli 3 kohaselt [*ei osale Ühendkuningriik käesoleva otsuse vastuvõtmisel ning see ei ole tema suhtes siduv ega kohaldata, välja arvatud juhul, kui ta teatab oma soovist osaleda vastavalt nimetatud protokollile / on Ühendkuningriik teatanud soovist osaleda käesoleva otsuse vastuvõtmises ja kohaldamises*].

5) Euroopa Liidu lepingule ja Euroopa Liidu toimimise lepingule lisatud Ühendkuningriigi ja Iirimaa seisukohta käsitleva protokolliga artikli 3 kohaselt, ja mõjutamata nimetatud protokolliga artikli 4 kohaldamist, [*ei osale Iirimaa käesoleva otsuse vastuvõtmisel ning see ei ole tema suhtes siduv ega kohaldata, välja arvatud juhul, kui ta teatab oma soovist osaleda vastavalt nimetatud protokollile / on Iirimaa teatanud soovist osaleda käesoleva otsuse vastuvõtmises ja kohaldamises*].

6) Euroopa Liidu lepingule ja Euroopa Liidu toimimise lepingule lisatud Taani seisukohta käsitleva protokolliga artiklite 1 ja 2 kohaselt ei osale Taani käesoleva otsuse vastuvõtmisel ning see ei ole tema suhtes siduv ega kohaldata,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Käesolevaga sõlmitakse Euroopa Liidu ja Aserbaidžani Vabariigi vaheline riigis ebaseaduslikult elavate isikute tagasivõtuleping.

Lepingu tekst on lisatud käesolevale otsusele.

Artikkel 2

Nõukogu eesistuja nimetab isiku, kes on volitatud Euroopa Liidu nimel ja kooskõlas lepingu artikli 23 lõikega 2 teatama menetluste lõpuleviimisest, et väljendada Euroopa Liidu nõusolekut end lepinguga siduda.

Artikkel 3

Lepingu artikliga 19 moodustatud tagasivõtmise ühiskomitees esindab liitu komisjon, keda abistavad liikmesriikide eksperdid.

¹ ELT L, . lk...

Artikkel 4

Komisjon esitab tagasivõtu ühiskomitees liidu seisukoha lepingu artikli 19 lõike 5 kohase töökorra vastuvõtmise kohta pärast nõupidamist nõukogu määratud erikomiteega.

Artikkel 5

Käesolev otsus jõustub selle vastuvõtmise päeval. Käesolev otsus avaldatakse *Euroopa Liidu Teatajas*.

Lepingu jõustumise kuupäev avaldatakse *Euroopa Liidu Teatajas*.

Brüssel,

*Nõukogu nimel
eesistuja*

LISA
LEPING

**Euroopa Liidu ja Aserbaidžaani Vabariigi vaheline
riigis ebaseaduslikult elavate isikute tagasivõtuleping**

KÕRGED LEPINGUOSALISED,

EUROOPA LIIT (edaspidi „liit”),

ning

ASERBAIDŽAANI VABARIIK (edaspidi „Aserbaidžaan”),

OLLES KINDLALT OTSUSTANUD tugevdada koostööd ebaseadusliku sisserände vastase võitluse tõhustamiseks,

SOOVIDES käesoleva lepinguga ja vastastikkuse põhimõtte alusel kehtestada nende isikute kiire ja tõhusa tuvastamise ning ohutu ja nõuetekohase tagasitoimetamise korra, kes ei vasta või enam ei vasta Armeenia või Euroopa Liidu mõne liikmesriigi territooriumile sisenemise, seal viibimise või elamise kohta kehtivatele tingimustele, ning vastastikkuse koostöö vaimus soodustada selliste isikute transiiti,

RÕHUTADES, et käesoleva lepinguga ei piirata liidu, tema liikmesriikide ega Aserbaidžaani õigusi, kohustusi ega vastutust, mis tulenevad rahvusvahelisest õigusest ning eelkõige 28. juuli 1951. aasta pagulasseisundi konventsioonist ja selle 31. jaanuari 1967. aasta protokollist,

VÕTTES ARVESSE, et Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriigi ning Iirimaa seisukohta (vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajaneva ala kohta) käsitleva protokoll artikli 21 kohaselt ei osale Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriik ega Iirimaa käesolevas lepingus, välja arvatud juhul, kui nad teatavad oma soovist osaleda vastavalt nimetatud protokollile,

ARVESTADES, et kuna käesolev leping kuulub Euroopa Liidu toimimise lepingu kolmanda osa V jaotise reguleerimisalasse, ei kohaldata seda Taani Kuningriigi suhtes kooskõlas Euroopa Liidu lepingule ja Euroopa Liidu toimimise lepingule lisatud Taani Kuningriigi seisukohta käsitleva protokolliga,

ON KOKKU LEPPINUD JÄRGMISES:

Artikkel 1
Mõisted

Käesolevas lepingus kasutatakse järgmisi mõisteid:

- (a) tagasivõtmine – nende isikute (taotluse saanud riigi kodanikud, kolmandate riikide kodanikud ja kodakondsuseta isikud) üleandmine taotluse esitanud riigist taotluse saanud riigile, kes on käesoleva lepingu kohaselt ebaseaduslikult ületanud piiri, viibinud või elanud taotluse esitanud riigis;

- (b) „lepinguosalisised” – Aserbaidžaan ja liit;
- (c) „liikmesriik” – käesoleva lepinguga seotud Euroopa Liidu liikmesriik;
- (d) „Aserbaidžaaani kodanik” — isik, kellel on Aserbaidžaaani Vabariigi õigusaktide kohane Aserbaidžaaani kodakondsus;
- (e) „liikmesriigi kodanik” – isik, kellel on liidu määratluse kohane liikmesriigi kodakondsus;
- (f) „kolmanda riigi kodanik” – isik, kellel on muu riigi kui Aserbaidžaaani või mõne liikmesriigi kodakondsus;
- (g) „kodakondsuseta isik” – isik, kellel ei ole ühegi riigi kodakondsust;
- (h) „elamisloa” – mis tahes liiki luba, mille on välja andnud Aserbaidžaaani või üks liikmesriikidest ja mis annab isikule õiguse elada selle riigi territooriumil. Siia ei kuulu ajutised load riigi territooriumil viibimiseks, mis on välja antud seoses varjupaiga- või elamisloa taotluse menetlemisega;
- (i) „viisa” – Aserbaidžaaani või ühe liikmesriigi luba või otsus, mida on vaja selle riigi territooriumile sisenemiseks või selle läbimiseks. See ei hõlma lennujaama transiidiviisat;
- (j) „taotluse esitanud riik ja taotlust esitav riik” – riik (Aserbaidžaan või mõni liikmesriik), kes esitab käesoleva lepingu artikli 8 kohase tagasivõtutaotluse või artikli 15 kohase transiiditaotluse;
- (k) „taotluse saanud riik” – riik (Aserbaidžaan või üks liikmesriikidest), kellele esitatakse käesoleva lepingu artikli 8 kohane tagasivõtutaotlus või artikli 15 kohane transiiditaotlus;
- (l) „pädev asutus” – Aserbaidžaaani või mõne liikmesriigi ametiasutus, kelle ülesanne on rakendada käesolevat lepingut kooskõlas selle artikli 20 lõike 1 punktiga a;
- (m) „transiit” – kolmanda riigi kodaniku või kodakondsuseta isiku läbisõit taotluse saanud riigi territooriumilt, reisisid taotluse esitanud riigist sihtriiki.

Artikkel 2 ***Aluspõhimõtted***

Tugevdades koostööd ebaseadusliku sisserände ennetamisel ja selle vastu võitlemisel, tagavad taotluse saanud ja taotlust esitav riik käesoleva lepingu kohaldamisel selle reguleerimisalasse jäävatele isikutele kinnipidamise inimõigustest ja kohustustest, mis tulenevad asjaomastest lepinguosaliste suhtes kohaldatavatest rahvusvahelistest õigusaktidest, eelkõige:

- 1948. aasta inimõiguste ülddeklaratsioon,
- 1950. aasta inimõiguste ja põhivabaduste kaitse Euroopa konventsioon ja selle protokollid,
- 1966. aasta kodaniku- ja poliitiliste õiguste rahvusvaheline pakt,
- 1984. aasta piinamise vastane ÜRO konventsioon,

- 1951. aasta Genfi pagulasseisundi konventsioon ja selle 1967. aasta protokoll.

Taotluse saanud riik tagab eelkõige kooskõlas oma kohustustega, mis tulenevad eelnevalt loetletud rahvusvahelistest õigusaktidest, oma territooriumile tagasivõetud isikute õiguste kaitse.

Taotlust esitav riik peaks sunniviisilisele tagasisaatmisele eelistama vabatahtlikku tagasipöördumist, kui puudub põhjus uskuda, et see vähendab võimalust isiku tagasipöördumiseks taotluse saanud riiki.

I JAGU ASERBAIDŽAANI TAGASIVÕTUKOHUSTUSED

Artikkel 3

Oma riigi kodanike tagasivõtmine

1. Aserbaidžaan võtab liikmesriigi taotluse alusel käesolevas lepingus sätestamata vorminõudeid esitamata oma territooriumile tagasi kõik isikud, kes ei vasta või enam ei vasta taotluse esitanud liikmesriigi territooriumile sisenemise, seal viibimise või elamise kohta kehtivatele tingimustele juhul, kui on tõestatud või kui *prima facie* tõendite alusel võib kindlalt oletada, et nad on Aserbaidžaaani kodanikud.
2. Aserbaidžaan võtab tagasi ka:
 - lõikes 1 nimetatud isikute alaealised vallalised lapsed, olenemata nende sünnikohast või kodakondsusest, välja arvatud juhul, kui neil on endal taotluse esitanud liikmesriigi elamise õigus või teise liikmesriigi väljaantud kehtiv elamisluba;
 - lõikes 1 nimetatud isikute muud kodakondsust omava või kodakondsuseta abikaasa eeldusel, et isikul on õigus siseneda Aserbaidžaaani territooriumile ja seal viibida või ta võib sellise õiguse saada, välja arvatud juhul, kui tal on endal elamisõigus taotluse esitanud liikmesriigis või teise liikmesriigi väljaantud kehtiv elamisluba;
3. Aserbaidžaan võtab tagasi ka isikud, kes viibivad või elavad taotluse esitanud liikmesriigis ebaseaduslikult ja kes on Aserbaidžaaani õiguse kohaselt loobunud Aserbaidžaaani kodakondsusest pärast liikmesriigi territooriumile sisenemist, kui liikmesriik ei ole sellistele isikutele lubanud vähemalt kodakondsust naturalisatsiooni korras.
4. Pärast seda, kui Aserbaidžaan on tagasivõtutaotluse heaks kiitnud, annab Aserbaidžaaani pädev diplomaatiline või konsulaaresindus viivitamata, tasuta ja tagasivõetava isiku tahtest sõltumata hiljemalt kolme tööpäeva jooksul välja tagasivõetava isiku tagasipöördumiseks vajaliku reisidokumendi kehtivusajaga 150 päeva. Kui Aserbaidžaan ei ole kolme tööpäeva jooksul reisidokumendi välja andnud, loetakse ta olevat nõustunud väljasaatmisel kasutatava ELi ühtse reisidokumendi kasutamise (lisa 7)¹.
5. Kui juriidilistel või praktilistel asjaoludel ei saa asjaomast isikut algselt väljastatud reisidokumendi kehtivuse ajal üle viia, väljastab Aserbaidžaaani pädev diplomaatiline või konsulaaresindus viie tööpäeva jooksul tasuta uue sama pika kehtivusajaga reisidokumendi.

¹ Kooskõlas ELi nõukogu 30. novembri 1994. aasta soovitusel kehtestatud vormiga.

Kui Aserbaidžaan ei ole kolme tööpäeva jooksul uut reisidokumenti välja andnud, loetakse ta olevat nõustunud väljasaatmisel kasutatava ELi ühtse reisidokumendi kasutamisega (lisa 7)¹.

Artikkel 4

Kolmandate riikide kodanike ja kodakondsuseta isikute tagasivõtmine

1. Aserbaidžaan võtab liikmesriigi taotluse alusel käesolevas lepingus sätestamata vorminõudeid esitamata oma territooriumile tagasi mis tahes kolmandate riikide kodanikud või kodakondsuseta isikud, kes ei vasta või enam ei vasta taotluse esitanud liikmesriigi territooriumile sisenemise, seal viibimise või elamise kohta kehtivatele tingimustele juhul, kui on tõestatud või kui *prima facie* tõendite alusel võib kindlalt oletada, et:

- (a) nendel isikutel on tagasivõtutaotluse esitamise ajal kehtiv Aserbaidžaaani väljaantud viisa või elamisluba või
- (b) need isikud sisenesid liikmesriikide territooriumile otse ja ebaseaduslikult pärast Aserbaidžaaani territooriumil viibimist või selle läbimist.

2. Lõikes 1 sätestatud tagasivõtukohustust ei kohaldata, kui

- (a) kolmanda riigi kodanik või kodakondsuseta isik läbib riiki transiitreisijana Aserbaidžaaani rahvusvahelise lennujaama kaudu;
- (b) kolmanda riigi kodanikule või kodakondsuseta isikule on võimaldatud viisavaba sissepääs taotluse esitanud liikmesriigi territooriumile.

3. Piiramata artikli 7 lõike 2 kohaldamist, annab taotluse esitanud liikmesriik pärast seda, kui Aserbaidžaan on tagasivõtmistaotluse heaks kiitnud, asjaomasele isikule välja ELi väljasaatmiseks kasutatava ühtse reisidokumendi (lisa 7)².

II JAGU

LIIDU TAGASIVÕTUKOHUSTUSED

Artikkel 5

Oma riigi kodanike tagasivõtmine

1. Liikmesriik võtab Aserbaidžaaani taotluse alusel käesolevas lepingus sätestamata vorminõudeid esitamata oma territooriumile tagasi kõik isikud, kes ei vasta või enam ei vasta Aserbaidžaaani territooriumile sisenemise, seal viibimise või elamise kohta kehtivatele tingimustele juhul, kui on tõestatud või kui *prima facie* tõendite alusel võib kindlalt oletada, et nad on selle liikmesriigi kodanikud.

2. Liikmesriik võtab tagasi ka:

- lõikes 1 nimetatud isikute alaealised vallalised lapsed, olenemata nende sünnikohast või kodakondsusest, välja arvatud juhul, kui neil on endal Aserbaidžaaani territooriumil elamise õigus;

¹ Sealsamas.

² Samas.

- lõikes 1 nimetatud isikute muud kodakondsust omava või kodakondsuseta abikaasa eeldusel, et abikaasal on õigus siseneda taotluse saanud liikmesriigi territooriumile ja seal viibida või ta võib sellise õiguse saada, välja arvatud juhul, kui tal on endal Aserbaidžaaani territooriumil elamise õigus.
- 3. Liikmesriik võtab tagasi ka isikud, kes viibivad või elavad Aserbaidžaanis ebaseaduslikult ja kes on liikmesriigi õiguse kohaselt jäetud ilma või loobunud liikmesriigi kodakondsusest pärast liikmesriigi territooriumile sisenemist, kui Aserbaidžaan ei ole sellistele isikutele lubanud vähemalt kodakondsust naturalisatsiooni korras.
- 4. Pärast seda, kui taotluse saanud liikmesriik on tagasivõtutaotluse heaks kiitnud, annab selle liikmesriigi pädev diplomaatiline või konsulaaresindus ja tagasivõetava isiku tahtest sõltumata hiljemalt viie tööpäeva jooksul tasuta välja tagasivõetava isiku tagasipöördumiseks vajaliku reisidokumendi kehtivusajaga 150 päeva. Kui taotluse saanud liikmesriik ei ole viie tööpäeva jooksul reisidokumendi välja andnud, loetakse ta olevat nõustunud tavaliselt väljasaatmisel kasutatava Aserbaidžaaani reisidokumendi kasutamisega (lisa 8).
- 5. Kui juriidilistel või praktilistel asjaoludel ei saa asjaomast isikut algselt väljastatud reisidokumendi kehtivuse ajal üle viia, väljastab liikmesriigi pädev diplomaatiline või konsulaaresindus viie tööpäeva jooksul tasuta uue sama pika kehtivusajaga reisidokumendi. Kui see liikmesriik ei ole viie tööpäeva jooksul reisidokumendi välja andnud, loetakse ta olevat nõustunud tavaliselt väljasaatmisel kasutatava Aserbaidžaaani reisidokumendi kasutamisega (lisa 8).

Artikkel 6

Kolmandate riikide kodanike ja kodakondsuseta isikute tagasivõtmine

1. Liikmesriik võtab Aserbaidžaaani taotluse alusel käesolevas lepingus sätestamata vorminõudeid esitamata oma territooriumile tagasi mis tahes kolmandate riikide kodanikud või kodakondsuseta isikud, kes ei vasta või enam ei vasta Aserbaidžaaani territooriumile sisenemise, seal viibimise või elamise kohta kehtivatele tingimustele juhul, kui on tõestatud või kui *prima facie* tõendite alusel võib kindlalt oletada, et:
 - (a) nendel isikutel on tagasivõtutaotluse esitamise ajal kehtiv taotluse saanud liikmesriigi väljaantud viisa või elamisluba või
 - (b) sisenesid Aserbaidžaaani territooriumile otse ja ebaseaduslikult pärast taotluse saanud liikmesriigi territooriumil viibimist või selle läbimist.
2. Lõikes 1 sätestatud tagasivõtukohustust ei kohaldata, kui
 - (a) kolmanda riigi kodanik või kodakondsuseta isik läbib riiki transiitreisijana taotluse saanud liikmesriigi rahvusvahelise lennujaama kaudu või
 - (b) kolmanda riigi kodanikule või kodakondsuseta isikule on võimaldatud viisavaba sissepääs Aserbaidžaaani territooriumile.
3. Lõikes 1 toodud tagasivõtukohustus on liikmesriigil, kes viisa või elamisloa välja andis. Juhul kui viisa või elamisloa on välja andnud kaks või enam liikmesriiki, on lõikes 1 osutatud tagasivõtukohustus liikmesriigil, kes on välja andnud pikema kehtivusajaga dokumendi või, kui üks või mitu nendest on oma kehtivuse kaotanud, siis veel kehtiva

dokumendi. Juhul kui kõik dokumendid on kehtivuse kaotanud, on lõikes 1 osutatud tagasivõtukohustus liikmesriigil, kes on välja andnud dokumendi, mille kehtivusaeg lõppes viimasena. Kui isikul ei ole esitada ühtegi eespool nimetatud dokumenti, kehtib lõikes 1 sätestatud tagasivõtukohustus selle liikmesriigi suhtes, mille territooriumilt isik viimasena lahkus.

4. Piiramata artikli 7 lõike 2 kohaldamist, annab Aserbaidžaan pärast seda, kui liikmesriik on tagasivõtmistaotluse heaks kiitnud, asjaomasele isikule välja tema tagasipöördumiseks vajaliku reisidokumendi (lisa 8).

III JAGU

TAGASIVÕTUMENETLUS

Artikkel 7

Põhimõtted

1. Kui lõikest 2 ei tulene teisiti, tuleb mõne artiklites 3–6 esitatud kohustuse alusel tagasi võetava isiku üleandmiseks esitada taotlust vastu võtva riigi pädevale asutusele tagasivõtmistaotlus.

2. Kui tagasivõetaval isikul on kehtiv reisidokument ning kui kolmanda riigi kodanikul või kodakondsuseta isikul on ka taotluse saanud riigi kehtiv viisa või elamisluba, võib taotluse esitanud riik asjaomase isiku üle anda taotluse saanud riigi pädevale asutusele ilma tagasivõtmistaotlust, ja juhul, kui tegu on taotluse saanud riigi kodanikuga, artikli 12 lõikes 1 osutatud kirjalikku teatist esitamata.

3. Kui isik on peetud kinni kuni 15 kilomeetri laiusel alal taotlust esitava riigi rahvusvaheliste meresadamate ja lennujaamade ümber, olles riiki sisenenud otse taotlust vastuvõtva riigi territooriumilt ja olles ületanud piiri ebaseaduslikult, võib taotlust esitav riik esitada tagasivõtutaotluse kahe tööpäeva jooksul pärast kõnealuse isiku kinnipidamist (kiirmenetlus), ilma et see piiraks lõike 2 kohaldamist.

Artikkel 8

Tagasivõtutaotlus

1. Tagasivõtutaotluses esitatakse võimaluse korral järgmine teave:

- (a) tagasivõetava isiku andmed (nt tema eesnimed, perekonnanimed, sünniaeg ja võimaluse korral sünnikoht ning viimane elukoht) ning vajaduse korral alaealiste vallaliste laste ja/või abikaasa(de) andmed;
- (b) oma riigi kodanike puhul kodakondsuse tõendamise või *prima facie* tõendamise vahendite kirjeldus, mis on esitatud vastavalt lisas 1 ja 2;
- (c) kolmanda riigi kodanike ja kodakondsuseta isikute puhul nende tagasivõtmise tingimuste ning ebaseadusliku riiki sisenemise ja riigis elamise tõendamise või *prima facie* tõendamise vahendite kirjeldus lisa 3 ja 4 kohaselt;
- (d) tagasivõetava isiku foto.

2. Võimaluse korral esitatakse tagasivõtutaotluses ka järgmine teave:

- (a) teade selle kohta, et üleantav isik võib vajada abi või hooldust, tingimusel et asjaomane isik on selgelt väljendanud oma nõusolekut selle teate esitamise kohta;
 - (b) mis tahes muu kaitse- või turvameede või teave isiku tervise kohta, mis võib olla vajalik konkreetse isiku üleandmiseks.
3. Tagasivõtutaotluse tavavorm on lisatud käesolevale lepingule lisana 5.
 4. Tagasivõtutaotluse võib esitada mis tahes sidevahendi kaudu, kaasa arvatud faksi, e-posti vms teel.

Artikkel 9

Kodakondsuse tõendamine

1. Kodakondsust saab vastavalt artikli 3 lõikele 1 ja artikli 5 lõikele 1 tõendada käesoleva lepingu lisas 1 loetletud mis tahes dokumendiga, isegi kui nende kehtivusaeg on lõppenud kuni kuus kuud tagasi. Kui nimetatud dokumendid esitatakse, tunnustavad liikmesriigid ja Aserbaidžaan vastastikku kodakondsust ning täiendav kontrollimine ei ole vajalik. Kodakondsust ei saa tõendada valedokumentidega.
2. Artikli 3 lõikele 1 ja artikli 5 lõikele 1 vastavat kodakondsust saab *prima facie* tõendada käesoleva lepingu lisas 2 loetletud mis tahes dokumendiga ka juhul, kui dokumendi kehtivusaeg on lõppenud. Kui nimetatud dokumendid esitatakse, tunnustavad liikmesriigid ja Aserbaidžaan vastastikku kodakondsust, välja arvatud juhul, kui nad suudavad tõendada vastupidist. Kodakondsust ei saa *prima facie* tõendada valedokumentidega.
3. Kui ei ole võimalik esitada ühtegi lisas 1 ja 2 loetletud dokumenti või kui esitatud dokumentidest piisavalt põhjendatult ei piisa, küsitleb taotluse saanud riigi pädev diplomaatiline või konsulaaresindus taotluse esitanud riigi tagasivõtutaotluses esitatava sellekohase taotluse korral põhjendamatult viivitamata ja hiljemalt viie tööpäeva jooksul taotluse esitamisest tagasivõetavat isikut, et teha kindlaks tema kodakondsus.
4. Küsitlemise kord võidakse kehtestada käesoleva lepingu artiklis 20 sätestatud rakendusprotokollidega.

Artikkel 10

Tõendid kolmandate riikide kodanike ja kodakondsuseta isikute kohta

1. Käesoleva lepingu artikli 4 lõikes 1 ja artikli 6 lõikes 1 sätestatud kolmandate riikide kodanike ja kodakondsuseta isikute tagasivõtmise tingimuste olemasolu saab tõendada käesoleva lepingu lisas 3 loetletud mis tahes dokumendiga. Nimetatud tingimuste olemasolu ei saa tõendada valedokumentidega. Mis tahes sellist tõendit tunnustavad liikmesriigid ja Aserbaidžaan, ilma et edasine uurimine oleks nõutav.
2. Käesoleva lepingu artikli 4 lõikes 1 ja artikli 6 lõikes 1 sätestatud kolmandate riikide kodanike ja kodakondsuseta isikute tagasivõtutingimuste olemasolu saab *prima facie* tõendada käesoleva lepingu lisas 4 loetletud mis tahes dokumendiga; Nimetatud tingimuste olemasolu ei saa tõendada valedokumentidega. Selliste *prima facie* tõendite esitamisel peavad liikmesriigid ja Aserbaidžaan tagasivõtutingimusi täidetuks, kui nad ei suuda tõestada vastupidist.

3. Riiki sisenemise, riigis viibimise või elamise ebaseaduslikkust tõendatakse asjaomase isiku reisidokumentidega, milles puudub viisa või muu luba taotluse esitanud riigi territooriumil viibimiseks. Taotluse esitanud riigi teade selle kohta, et asjaomasel isikul ei ole vajalikke reisidokumente, viisat või elamisluba, tõendab samuti *prima facie* ebaseaduslikku riiki sisenemist, riigis viibimist või elamist.

Artikkel 11 **Tähtajad**

1. Tagasivõtutaotlus tuleb taotlust vastuvõtva riigi pädevale asutusele esitada hiljemalt kuue kuu jooksul pärast seda, kui taotlust esitava riigi pädev asutus on saanud teada, et kolmanda riigi kodanik või kodakondsuseta isik ei vasta või enam ei vasta riiki sisenemise, seal viibimise või elamise kohta kehtivatele nõuetele. Juriidiliste või praktiliste takistuste korral taotluse õigeaegsele esitamisele pikendatakse tähtaega taotlust esitava riigi taotlusel, kuid ainult ajani, mil takistusi enam ei ole.

2. Tagasivõtutaotlusele vastatakse kirjalikult

- kahe tööpäeva jooksul juhul, kui taotlus on esitatud kiirmenetluse raames (artikli 7 lõige 3);
- 15 kalendripäeva jooksul kõikidel muudel juhtudel.

Nimetatud tähtaega hakatakse arvestama tagasivõtutaotluse kättesaamise kinnitamise kuupäevast. Kui vastust kõnealuse tähtaja jooksul ei saabu, loetakse üleandmine kokkulepituks.

Tagasivõtutaotluse vastuse võib esitada mis tahes sidevahendi kaudu, kaasa arvatud faksi, e-posti vms teel.

3. Tagasivõtmistest keeldumise põhjused esitatakse kirjalikult.

4. Pärast nõusoleku andmist või vajadusel pärast lõikes 2 sätestatud tähtaegade möödumist antakse kõnealune isik üle kolme kuu jooksul. Taotluse esitanud riigi palvel võib eespool nimetatud tähtaega pikendada aja võrra, mis kulub üleandmise õiguslike või praktiliste takistuste kõrvaldamiseks.

Artikkel 12 **Üleandmise kord ja transpordiliigid**

1. Taotluse esitanud riik esitab, ilma et see piiraks artikli 7 lõike 2 kohaldamist, vähemalt kolm tööpäeva enne isiku üleandmist taotluse saanud riigi pädevatele asutustele kirjaliku teate üleandmise kuupäeva, piiriületuspunkti, saatemeeskonna kasutamise ja üleandmise muude üksikasjade kohta.

2. Transport võib toimuda mis tahes transpordivahendi abil, sealhulgas õhu- või meretranspordiga. Tagasisaatmine õhustranspordiga ei pea toimuma Aserbaidžaaani ega liikmesriikide riiklike lennuettevõtjate teenuseid kasutades ning võib toimuda regulaar- või tšarterlennuga. Saatemeeskonnaga tagasisaatmise korral ei pea saatemeeskond koosnema ainult taotluse esitanud riigi volitatud isikutest, tingimusel et neid on volitanud Aserbaidžaan või mõni liikmesriik.

3. Kui üleandmine toimub õhutransporti kasutades, vabastatakse võimalik saatemeeskond viisanõudest.

Artikkel 13
Eksikombel tagasivõtmine

Taotluse esitanud riik võtab taotluse saanud riiki tagasivõetud isiku tagasi, kui kuue kuu jooksul ja kodakondsuseta isikute puhul 12 kuu jooksul pärast isiku üleandmist selgub, et üleantud isiku puhul ei ole täidetud käesoleva lepingu artiklites 3–6 sätestatud tingimused.

Sellisel juhul kohaldatakse käesoleva lepingu menetlussätteid *mutatis mutandis* ning edastatakse kogu olemasolev teave tagasivõetava isiku isikusamasuse ja kodakondsuse kohta.

IV JAGU
TRANSIIT

Artikkel 14
Põhimõtted

1. Liikmesriigid ja Aserbaidžaan piiravad kolmandate riikide kodanike ja kodakondsuseta isikute transiiti juhtudega, kus nimetatud isikuid ei saa sihtriiki otse tagasi saata.
2. Aserbaidžaan lubab kolmandate riikide kodanike ja kodakondsuseta isikute transiiti, kui liikmesriik seda taotleb, ning liikmesriik lubab kolmandate riikide kodanike ja kodakondsuseta isikute transiiti, kui Aserbaidžaan seda taotleb, juhul kui edasisõit muudes võimalikes transiidiriikides ja tagasivõtmine sihtriigi poolt on tagatud.
3. Aserbaidžaan ja liikmesriik võivad transiidist keelduda järgmistel juhtudel:
 - (a) kui kolmanda riigi kodanikku või kodakondsuseta isikut ohustab sihtriigis või muus transiidiriigis piinamine või ebainimlik või alandav kohtlemine või karistus või surmanuhtlus või tagakiusamine rassi, usu, rahvuse, teatavasse sotsiaalsesse rühma kuulumise või poliitiliste vaadete tõttu või
 - (b) kui kolmanda riigi kodanikule või kodakondsuseta isikule kavatsetakse määrata taotluse saanud riigis või muus transiidiriigis kriminaalkaristus või
 - (c) rahvatervise, riigisisese julgeoleku ja avaliku korra või taotluse saanud riigi muude riiklike huvidega seotud põhjustel.
4. Aserbaidžaan ja liikmesriik võivad väljaantud loa tühistada, kui hiljem ilmnevad või selguvad käesoleva artikli lõikes 3 osutatud transiiti takistavad asjaolud või kui edasisõit võimalikes transiidiriikides või tagasivõtmine sihtriigis ei ole enam tagatud. Sel juhul võtab taotluse esitanud riik vajaduse korral kolmanda riigi kodaniku või kodakondsuseta isiku viivitamata tagasi.

Artikkel 15
Transiidimenetlus

1. Transiiditaotlus esitatakse taotluse saanud riigi pädevale asutusele kirjalikult ja see peab sisaldama järgmist teavet:

- (a) transiidi liik (õhu-, maismaa- või meretransport), võimalikud muud transiidiriigid ja kavandatud sihtriik;
- (b) andmed asjaomase isiku kohta (nt eesnimi, perekonnanimi, sünninimi, muud kasutatud nimed, nimed, mille all isikut tuntakse või tema varjunimed, sünniaeg, sugu ja võimaluse korral sünnikoht, kodakondsus, keel, reisidokumendi liik ja number);
- (c) kavandatav piiriületuspunkt, üleandmisaeg ja saatemeeskonna kasutamine;
- (d) avaldus selle kohta, et taotluse esitanud riigi arvates on artikli 14 lõikes 2 sätestatud tingimused täidetud ning keeldumiseks artikli 14 lõike 3 alusel ei ole põhjust.

Transiiditaotluse ühtne vorm on esitatud käesoleva lepingu lisas 6.

Transiiditaotluse võib esitada mis tahes sidevahendi kaudu, kaasa arvatud faksi, e-posti vms teel.

2. Taotluse saanud riik teavitab taotluse esitanud riiki isiku vastuvõtmisest viie tööpäeva jooksul pärast taotluse saamist kirjalikult, kinnitades piiriületuspunkti ja kavandatud vastuvõtmise aja, või teavitab teda vastuvõtmisest keeldumisest ja sellise keeldumise põhjustest. Kui vastust ei saabu viie tööpäeva jooksul, loetakse transiit kokkulepituks.

Transiiditaotluse vastuse võib esitada mis tahes sidevahendi kaudu, kaasa arvatud faksi, e-posti vms teel.

3. Kui transiidiks kasutatakse õhustransporti, vabastatakse tagasivõetav isik ja võimalik saatemeeskond kohustusest taotleda lennujaama transiidiviisat.

4. Taotluse saanud riigi pädevad asutused aitavad vastastikku konsulteerides transiidile kaasa, eelkõige teostades kõnealuste isikute üle järelevalvet ja luues selleks sobilikud tingimused.

5. Isikute transiitvedu teostatakse 30 päeva jooksul pärast taotlusele nõustuva vastuse saamist, kui ei ole kokku lepitud teisiti.

V JAGU KULUD

Artikkel 16

Transpordi ja transiidikulud

Ilma et see piiraks pädevate ametiasutuste õigust nõuda tagasivõetavalt isikult või kolmandatelt isikutelt tagasi tagasivõtmisega seotud kulud, kannab taotluse esitanud riik käesoleva lepingu kohased tagasivõtmise ja transiitvedude transpordikulud lõpliku sihtriigi piirini.

VI JAGU

ANDMEKAITSE JA SEOS MUUDE RAHVUSVAHELISTE KOHUSTUSTEGA

Artikkel 17 *Andmekaitse*

Isikuandmeid edastatakse üksnes siis, kui see on vajalik selleks, et Aserbaidžaaani või liikmesriigi pädevad asutused saaksid käesolevat lepingut rakendada. Isikuandmete töötlemisel ja kasutamisel kohaldatakse igal konkreetsel juhul Aserbaidžaaani riigisiseseid õigusakte ja juhul kui vastutav andmetöötaja on liikmesriigi pädev asutus, kohaldatakse direktiivi 95/46/EÜ ning nimetatud direktiivi alusel vastuvõetud selle liikmesriigi riigisiseseid õigusakte. Lisaks kohaldatakse järgmisi põhimõtteid:

- (a) isikuandmeid töödeldakse õiglaselt ja seaduslikult;
- (b) isikuandmeid kogutakse ainult käesoleva lepingu täpselt kindlaksmääratud, selge ja õiguspärase rakendamise eesmärgil ning edastav asutus ja vastuvõttev asutus ei tohi neid täiendavalt töödelda viisil, mis on vastuolus nimetatud eesmärgiga;
- (c) isikuandmed peavad olema piisavad ja asjakohased ega tohi ületada selle otstarbe piire, mille tarvis neid kogutakse ja/või hiljem töödeldakse. Edastada võib ainult järgmisi isikuandmeid:
 - üleantava isiku andmed (nt eesnimed, perekonnanimed, võimalikud varasemad nimed, muud kasutatud nimed või nimed, mille all isikut tuntakse või tema varjunimed, sugu, perekonnaseis, sünnikuupäev ja -koht, praegune ja mis tahes varasem kodakondsus),
 - pass, isikutunnistus või autojuhiluba (number, kehtivusaeg, väljaandmise kuupäev, väljaandev asutus, väljaandmise koht),
 - peatuskohad ja marsruudid,
 - muu teave, mis on vajalik üleantava isiku isikusamasuse tuvastamiseks või tagasisivõtunõuete kindlakstegemiseks käesoleva lepingu kohaselt;
- (d) isikuandmed peavad olema täpsed ja vajaduse korral ajakohastatud;
- (e) isikuandmeid säilitatakse kujul, mis võimaldab andmesubjekte tuvastada ainult seni, kuni see on vajalik seoses andmete kogumise või hilisema töötlemise eesmärgiga;
- (f) nii andmeid edastav kui ka neid vastuvõttev asutus võtab kõik mõistlikud meetmed, et tagada vastavalt vajadusele isikuandmete parandamine, kustutamine või blokeerimine juhul, kui nende töötlemine ei vasta käesoleva artikli sätetele, eelkõige seetõttu, et need andmed ei ole piisavad, asjakohased, täpsed või nende maht on suurem, kui on vajalik töötlemise eesmärgi saavutamiseks. See hõlmab ka teise lepinguosalise teavitamist igasugusest parandamisest, kustutamisest või blokeerimisest;
- (g) taotluse esitamise korral teavitab vastuvõttev asutus edastavat asutust edastatud andmete kasutamisest ja sellise tegevuse tulemustest;

- (h) isikuandmeid võib edastada ainult pädevatele asutustele. Muudele organitele ei või andmeid edastava ametiasutuse eelneva nõusolekuta andmeid edastada;
- (i) edastavad ja vastuvõtvad asutused on kohustatud isikuandmete edastamise ja vastuvõtmise kirjalikult registreerima.

Artikkel 18

Seos muude rahvusvaheliste kohustustega

1. Käesoleva lepinguga ei piirata liidu, liikmesriikide ega Aserbaidžaani õigusi, kohustusi ega vastutust, mis tulenevad rahvusvahelisest õigusest, kaasa arvatud konventsioonidest, mille osalised nad on, eelkõige artiklis 2 nimetatud rahvusvahelistest õigusaktidest, ja:
 - varjupaigataotluse läbivaatamise eest vastutava riigi määramist käsitlevatest rahvusvahelistest konventsioonidest;
 - väljaandmist ja transiiti käsitlevatest rahvusvahelistest konventsioonidest;
 - mitmepoolsetest välisriikide kodanike tagasivõtmist käsitlevatest rahvusvahelistest konventsioonidest ja lepingutest, näiteks rahvusvahelise tsiviillennunduse konventsioonist.
2. Käesolevas lepingus sätestatu ei takista isiku tagasisaatmist muude ametlike või mitteametlike kokkulepete alusel.

VII JAGU

RAKENDAMINE JA KOHALDAMINE

Artikkel 19

Tagasivõtmise ühiskomitee

1. Lepinguosalised annavad teineteisele vastastikust abi käesoleva lepingu kohaldamisel ja tõlgendamisel. Lepinguosalised moodustavad tagasivõtu ühiskomitee (edaspidi „ühiskomitee”), mille ülesanne on eelkõige:
 - (a) jälgida käesoleva lepingu rakendamist;
 - (b) lahendada lepingu tõlgendamise või kohaldamise üle tekkivaid küsimusi;
 - (c) käesoleva lepingu ühtseks kohaldamiseks vajaliku rakenduskorra kindlaksmääramine.
 - (d) vahetada regulaarselt teavet rakendusprotokollide kohta, mille liikmesriigid ja Aserbaidžaan on koostanud vastavalt artiklile 20;
 - (e) soovitada muudatusi käesolevasse lepingusse ja selle lisadesse.
2. Ühiskomitee otsused on lepinguosalistele siduvad.
3. Ühiskomitee moodustatakse liidu ja Aserbaidžaani esindajatest.
4. Ühiskomitee koguneb vajaduse korral ühe lepinguosalise taotlusel.
5. Ühiskomitee kehtestab oma töökorra.

Artikkel 20
Rakendusprotokollid

1. Mõjutamata käeoleva lepingu vahetut kohaldatavust, koostavad Aserbaidžaan või liikmesriik liikmesriigi või Aserbaidžaaniga taotlusel rakendusprotokolli, milles muu hulgas esitatakse eeskirjad:

- (a) pädevate asutuste ja piiripunktide määramise ja kontaktandmete vahetamise kohta;
- (b) saatemeeskonnaga naasmiste, sealhulgas kolmandate riikide kodanike ja kodakondsuseta isikute saatemeeskonnaga toimuva transiidi tingimuste kohta;
- (c) täiendavate vahendite ja dokumentide kohta lisaks käesoleva lepingu lisa 1–4 loetletutele;
- (d) kiirmenetluse käigus tagasivõtmise üksikasjade kohta;
- (e) küsitluste teostamise korra kohta.

2. Lõikes 1 osutatud rakendusprotokollid jõustuvad alles pärast seda, kui nendest on teatatud artiklis 19 osutatud tagasivõtu ühiskomiteele.

3. Aserbaidžaan nõustub rakendama ühe liikmesriigiga koostatud rakendusprotokolli mis tahes sätet ka suhetes mis tahes teise liikmesriigiga, kui viimane seda taotleb. Liikmesriigid nõustuvad rakendama ühe liikmesriigi sõlmitud rakendusprotokolli mis tahes sätet suhetes Aserbaidžaaniga Vabariigiga, kui viimane seda taotleb ning kui liikmesriikidel on praktiliselt võimalik neid sätteid kohaldada.

Artikkel 21
Seos liikmesriikide kahepoolsete tagasivõtulepingute või -kokkulepetega

Riigis loata elavate isikute tagasivõtmisel on käesolev leping ülimuslik mis tahes kahepoolsete kokkulepete või korralduste suhtes, mis on sõlmitud või sõlmitakse artikli 20 kohaselt üksikute liikmesriikide ning Aserbaidžaaniga vahel, juhul kui viimase sätted ei ole koosõlas käesoleva lepinguga.

VIII JAGU
LÕPPSÄTTED

Artikkel 22
Territoriaalne kohaldatavus

1. Kui lõikest 2 ei tulene teisiti, kohaldatakse käesolevat lepingut territooriumi suhtes, kus kohaldatakse Euroopa Liidu lepingut ja Euroopa Liidu toimimise lepingut, ning Aserbaidžaaniga territooriumi suhtes.

2. Käesolevat lepingut kohaldatakse Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriigi ja Iirimaa territooriumil ainult Euroopa Liidu poolt Aserbaidžaanile edastatud sellekohase teate alusel. Käesolevat lepingut ei kohaldata Taani Kuningriigi territooriumil.

Artikkel 23
Jõustumine, kehtivus ja lõpetamine

1. Lepinguosalised ratifitseerivad käesoleva lepingu või kiidavad selle heaks oma menetluste kohaselt.
2. Käesolev leping jõustub teise kuu esimesel päeval, mis järgneb kuupäevale, mil viimane lepinguosaline teatab teisele lepinguosalisele, et esimeses lõigus nimetatud menetlused on lõpule viidud.
3. Käesolevat lepingut kohaldatakse Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriigi ning Iirimaa suhtes artikli 22 lõikes 2 nimetatud teate edastamisele järgneva teise kuu esimesel päeval.
4. Käesolev leping on sõlmitud määramata ajaks.
5. Kumbki lepinguosaline võib teist lepinguosalist ametlikult teavitades ja artiklis 19 nimetatud komiteega eelnevalt konsulteerides täielikult või osaliselt ajutiselt peatada käesoleva lepingu rakendamise. Lepingu peatamine jõustub kaks päeva pärast kõnealuse teate edastamist.
6. Kumbki lepinguosaline võib käesoleva lepingu denonsseerida, teatades sellest ametlikult teisele lepinguosalisele. Käesolev leping kaotab kehtivuse kuus kuud pärast kõnealuse teatamise kuupäeva.

Artikkel 24
Lepingu muutmine

Käesolevat lepingut võib muuta ja täiendada lepinguosaliste vastastikusel nõusolekul. Muudatused ja täiendused koostatakse eraldi protokollidena, mis moodustavad käesoleva lepingu lahutamatu osa ning mis jõustuvad kooskõlas käesoleva lepingu artiklis 23 sätestatud menetlustega.

Artikkel 25
Lisad

Lisad 1–8 moodustavad käesoleva lepingu lahutamatu osa.

Käesolev leping on koostatud ... [koht] ... [kuupäev] ... [kuu] ... [aasta] kahes eksemplaris aserbaidžaani, bulgaaria, eesti, hispaania, hollandi, horvaadi, inglise, itaalia, kreeka, leedu, läti, malta, poola, portugali, prantsuse, rootsi, rumeenia, saksa, slovaki, sloveeni, soome, taani, tšehhi ja ungari keeles, kusjuures kõik tekstid on võrdselt autentsed.

Euroopa Liidu nimel
(...)

Aserbaidžaani Vabariigi nimel
(...)

LISA 1

**KODAKONDSUST TÕENDAVATE DOKUMENTIDENA KÄSITATAVATE DOKUMENTIDE
ÜLDLOETELU
(ARTIKLI 3 LÕIGE 1, ARTIKLI 5 LÕIGE 1 JA ARTIKLI 9 LÕIGE 1)**

- pass (kodaniku pass, tavapass, diplomaatiline pass, teenistuspass, ametipass, rühmapass ja asenduspass, kaasa arvatud lapse pass);
- taotluse saanud riigi antud reisiluba,
- isikutunnistus (sealhulgas ajutine või esialgne isikutunnistus), v.a meremehe isikutunnistus.

LISA 2

KODAKONDSUST *PRIMA FACIE* TÕENDAVATE DOKUMENTIDENA KÄSITATAVATE DOKUMENTIDE ÜLDLOETELU

(ARTIKLI 3 LÕIGE 1, ARTIKLI 5 LÕIGE 1 JA ARTIKLI 9 LÕIGE 2)

- lisas 1 loetletud dokumendid, mille kehtivusaja lõpust on möödunud üle kuue kuu;
- Käesoleva lepingu lisas 1 loetletud dokumentide koopiad,
- kodakondsuse tunnistus ja muud ametlikud dokumendid, milles on märgitud isiku kodakondsus või milles sellele selgelt viidatakse,
- juhiluba või selle koopia,
- sünnitunnistus või selle koopia,
- töötõend või selle koopia,
- sõjaväelase teenistusraamat ja sõjaväelase isikutunnistus,
- meremehe teenistusraamat ja kapteni teenistuskaart ning meremehe isikutunnistus,
- tunnistajate ütlused,
- asjaomase isiku antud seletused ja keel, mida ta räägib, sealhulgas kui see on tuvastatud ametliku testi tulemusena;
- muud dokumendid, mille abil võib tõendada asjaomase isiku kodakondsust,
- sõrmejäljed
- viisainfosüsteemis teostatud otsingu tulemusel saadud isikusamasuse kinnitus,
- viisainfosüsteemi mitte kasutava liikmesriigi puhul selle liikmesriigi viistaotlusedokumentide alusel saadud isikusamasuse kinnitus.
- isikusamasuse kinnitus, mis saadi andmebaasis IAMAS (Aserbaidžaaani Vabariigi riiki sisenemiste ja väljumiste ning registreerimise automaatteabe otsingusüsteem) tehtud päringu tulemusena.

LISA 3

**KOLMANDATE RIIKIDE KODANIKE JA KODAKONDSUSETA ISIKUTE
TAGASIVÖTUTINGIMUSTELE VASTAMIST TÕENDAVATE DOKUMENTIDE ÜLDLOETELU
(ARTIKLI 4 LÕIGE 1, ARTIKLI 6 LÕIGE 1 JA ARTIKLI 10 LÕIGE 1)**

- Taotluse saanud riigi välja antud viisa ja/või elamisluba,
- asjaomase isiku reisidokumendis olevad saabumis/lahkumistemplid või samalaadsed märged või saabumise/lahkumise muud tõendid (nt foto),
- taotluse saanud riigis alaliselt elavale kodakondsuseta isikule välja antud isikutunnistus,
- taotluse saanud riigis alaliselt elavale kodakondsuseta isikule välja antud reisiruba.

LISA 4

**KOLMANDATE RIIKIDE KODANIKE JA KODAKONDSUSETA ISIKUTE
TAGASIVÖTUTINGIMUSTELE VASTAMIST *PRIMA FACIE* TÕENDAVATE DOKUMENTIDE
ÜLDLOETELU**

(ARTIKLI 4 LÕIGE 1, ARTIKLI 6 LÕIGE 1 JA ARTIKLI 10 LÕIGE 2)

- Taotluse esitanud riigi asjaomaste ametiasutuste väljastatud kirjeldus selle kohta, kus ja millistel asjaoludel peeti asjaomane isik kinni pärast seda, kui ta oli sisenenud selle riigi territooriumile,
- rahvusvahelise organisatsiooni (nt ÜRO pagulaste ülemvolinik) esitatud teave isiku isikusamasuse ja/või isiku territooriumil viibimise kohta,
- pereliikmete, reisikaaslaste jt kinnitus või selgitused teabe kohta,
- dokumendid, tõendid ja arved (nt hotelliarve, arsti/hambaarsti vastuvõtukaart, avalik-õiguslike/eraasutuste sissepääsukaart, auto rendileping, krediitkaardi kviitung jne), millest nähtub selgelt, et asjaomane isik elas taotluse saanud riigi territooriumil;
- nimeline pilet ja/või lennu-, rongi-, bussi- või laevareisijate nimekiri, mis näitab asjaomase isiku viibimist ja tema marsruuti taotluse saanud riigi territooriumil;
- teave, mis tõendab, et asjaomane isik on kasutanud kulleri- või reisibüroo teenuseid;
- ametlikud ütlused, mida on muu hulgas andnud piirivalveametnikud ja muud tunnistajad, kes võivad tunnistada, et asjaomane isik ületas piiri;
- asjaomase isiku kohtu- või haldusmenetluse käigus antud ametlik seletus;
- asjaomase isiku seletus;
- sõrmejäljed.

LISA 5



[Aserbaidžaani Vabariigi vapp]

.....
.....

(Koht ja kuupäev)

(Taotlust esitava asutuse nimetus)

Viide:

Saaja:

.....
.....
.....

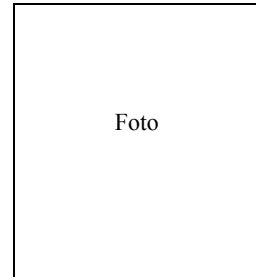
(Taotlust vastu võtva ametiasutuse nimetus)

- KIIRMENETLUS (artikli 7 lõige 3)
- KÜSITLUSTAOTLUS (artikli 9 lõige 3)

TAGASIVÕTUTAOTLUS
vastavalt [kuupäeval]
Euroopa Liidu ja Aserbaidžaani vahel sõlmitud
riigis ebaseaduslikult elavate isikute tagasivõtulepingu artiklile 8

A. ISIKUANDMED

1. Täielik nimi (perekonnanimi alla joonida):
.....
2. Sünninimi:
.....
3. Sünniaeg ja -koht:
.....
4. Sugu ja välimus (pikkus, silmade värv, eritunnused jne):
.....
5. Tuntud ka kui (varasemad nimed, muud kasutatavad nimed, nimed, mille all isikut tuntakse ja tema varjunimed):
.....



6. Kodakondsus ja keel:

7. Perekonnaseis: abielus vallaline lahutatud lesk

Kui isik on abielus: abikaasa nimi

Laste nimed ja vanused (kui on lapsi)

8. Viimane elukoht taotlust esitavas riigis:

B. ANDMED ABIKAASA KOHTA (KUI ISIKUL ON ABIKAASA)

1. Täielik nimi (perekonnanimi alla joonida):

2. Sünninimi:

3. Sünniaeg ja -koht:

4. Sugu ja välimus (pikkus, silmade värv, eritunnused jne):

5. Tuntud ka kui (varasemad nimed, muud kasutatavad nimed, nimed, mille all isikut tuntakse ja tema varjunimed):

6. Kodakondsus ja keel:

C. ANDMED LASTE KOHTA (KUI ISIKUL ON LAPSI)

1. Täielik nimi (perekonnanimi alla joonida):

2. Sünniaeg ja -koht:

3. Sugu ja välimus (pikkus, silmade värv, eritunnused jne):

4. Kodakondsus ja keel:

D. ÜLEANTAVA ISIKUGA SEOTUD ERILISED ASJAOLUD

1. Tervislik seisund
(nt eriarstiabi vajalikkus; nakkushaiguse ladinakeelne nimetus):

2. Märges isiku erilise ohtlikkuse kohta
(nt kahtlustatav raske kuriteos; agressiivne käitumine):

E. LISATUD TÕENDAVAD DOKUMENDID

1. (passi number) (väljaandmise kuupäev ja koht)

2.	(väljaandnud asutus)	(kehtivusaja lõpp)
	(isikutunnistuse number)	(väljaandmise kuupäev ja koht)
3.	(väljaandnud asutus)	(kehtivusaja lõpp)
	(juhiloa number)	(väljaandmise kuupäev ja koht)
4.	(väljaandnud asutus)	(kehtivusaja lõpp)
	(muu ametliku dokumendi number)	(väljaandmise kuupäev ja koht)
	(väljaandnud asutus)	(kehtivusaja lõpp)

F. MÄRKUSED

.....
.....
.....

.....
(Allkiri) (Pitser/templijäljend)

LISA 6



[Aserbaidžaani Vabariigi vapp]

.....
.....
.....

(Koht ja kuupäev)

(Taotlust esitava asutuse nimetus)

Viide:

Saaja:

.....
.....
.....

(Taotlust vastu võtva ametiasutuse nimetus)

- KIIRMENETLUS (artikli 7 lõige 3)
- KÜSITLUSTAOTLUS (artikli 9 lõige 3)

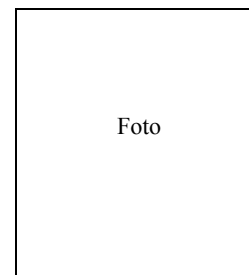
TRANSIIDITAOTLUS

vastavalt [kuupäeval]

**Euroopa Liidu ja Aserbaidžaani vahel sõlmitud
riigis ebaseaduslikult elavate isikute tagasivõtulepingu artiklile 15**

A. ISIKUANDMED

1. Täielik nimi (perekonnanimi alla joonida):
.....
2. Sünninimi:
.....
3. Sünniaeg ja -koht:
.....
4. Sugu ja välimus (pikkus, silmade värv, eritunnused jne):
.....
5. Tuntud ka kui (varasemad nimed, muud kasutatavad nimed, nimed, mille all isikut tuntakse ja tema varjunimed):
.....



6. Kodakondsus ja keel:

.....

7. Reisedokumendi liik ja number:

.....

B. TRANSIIT

1. Transiidi liik

- lennutransport maismaatransport meretransport

2. Sihtriik

.....

3. Muud võimalikud transiidiriigid

.....

4. Kavandatud piiripunkt, üleandmise kuupäev ja aeg, võimalik saatemeeskond

.....

.....

5. Sissepääs teistesse transiidiriikidesse ja sihtriiki on tagatud (artikli 14 lõige 2)

- jah ei

6. Kas on teada asjaolusid, mille põhjal võib transiidist keelduda (artikli 14 lõige 3)?

- jah ei

C. MÄRKUSED

.....

.....

.....

.....

(Allkiri) (Pitser/templijäljend)

LISA 7

VÄLJASAATMISEL KASUTATAV ELI ÜHTNE REISIDOKUMENT

Kooskõlas ELi nõukogu 30. novembri 1994. aasta soovituses kehtestatud vormiga.¹

¹ ELT C 247, 19. september 1996, lk 18.

LISA 8



AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASINDAN SƏYAHƏT SƏNƏDİ
ASERBAIDŽAANI VABARIIGI REISIDOKUMENT

№ _____

Hansı ölkəyə:
Reisimiseks [riik]

Adı:
Eesnimi

Soyadı:
Perekonnanimi

Doğum tarixi:
Sünnikuupäev

Doğulduğu yer:
Sünnikoht

Cinsi: Boyu: Gözlərinin rəngi:
Sugu Pikkus Sİlməde vər

Xüsusi əlamətləri:
Eristusmārgid

Vətəndaşlığı:
Kodakondsus

Ölkəsindəki yaşayış ünvanı (əgər bilinirsə):

.....
Aadress päritoluriigis (kui see on teada)

FOTO

Sənədi verən orqanın adı:

Väljaandev ametiasutus

Sənədin verilmə tarixi:

Välja antud (koht)

MÖHÜR

Etibarlıdır:

Kehtiv kuni

YERİ

İmza:

Allkiri

Əlavə qeydlər:

Märkused/tähelepanekud

.....

.....

Bir səfər üçün nəzərdə tutulub.

Kehtiv ainult üheks reisiks

Ühisdeklaratsioon artikli 3 lõike 3 kohta

Lepinguosalised võtavad arvesse, et Aserbaidžani Vabariigi ja liikmesriikide kodakondsusseaduste kohaselt ei ole võimalik Euroopa Liidu ega Aserbaidžani Vabariigi kodakondsust ära võtta.

Lepinguosalised lepivad kokku, et konsulteerivad üksteisega õigeaegselt, kui nimetatud õiguslik olukord peaks muutuma.

Ühisdeklaratsioon artiklite 4 ja 6 kohta

Lepinguosalised püüavad saata isiku päritoluriiki tagasi kõik kolmandate riikide kodanikud, kes ei vasta või kes enam ei vasta lepinguosalise territooriumile sisenemise, seal viibimise või elamise kohta kehtivatele tingimustele.

Ühisdeklaratsioon Taani Kuningriigi kohta

Lepinguosalised võtavad arvesse, et käesolevat lepingut ei kohaldata Taani Kuningriigi territooriumi ega Taani Kuningriigi kodanike suhtes. Seepärast on asjakohane, et Aserbaidžaan ja Taani sõlmivad tagasivõtulepingu käesoleva lepinguga samadel tingimustel.

Ühisdeklaratsioon Islandi Vabariigi ja Norra Kuningriigi kohta

Lepinguosalised võtavad arvesse Euroopa Liidu ning Islandi ja Norra vahelisi tihedaid suhteid, eelkõige neid, mis tulenevad 18. mai 1999. aasta lepingust, mis käsitleb nimetatud riikide ühinemist Schengeni *acquis*' sätete rakendamise, kohaldamise ja edasiarendamisega. Seepärast on asjakohane, et Aserbaidžaan sõlmib Islandi ja Norraga tagasivõtulepingu käesoleva lepinguga samadel tingimustel.

Ühisdeklaratsioon Šveitsi Konföderatsiooni kohta

Lepinguosalised võtavad arvesse Euroopa Liidu ja Šveitsi vahelisi tihedaid suhteid, eelkõige neid, mis tulenevad 1. märtsil 2008 jõustunud lepingust, mis käsitleb Šveitsi ühinemist Schengeni *acquis*' rakendamise, kohaldamise ja edasiarendamisega. Seepärast on asjakohane, et Aserbaidžaan sõlmib Šveitsiga tagasivõtulepingu käesoleva lepinguga samadel tingimustel.

Ühisdeklaratsioon Liechtensteini Vürstiriigi kohta

Lepinguosalised võtavad arvesse Euroopa Liidu ja Liechtensteini Vürstiriigi vahelisi tihedaid suhteid, eelkõige neid, mis tulenevad 19. detsembril 2011 jõustunud lepingust, mis käsitleb Liechtensteini Vürstiriigi ühinemist Schengeni *acquis*' rakendamise, kohaldamise ja edasiarendamisega. Seepärast on asjakohane, et Aserbaidžaan sõlmib Liechtensteini Vürstiriigiga tagasivõtulepingu käesoleva lepinguga samadel tingimustel.